

Κυριακή Γ' Λουκά: Η θεραπεία της συγκύπτουσας (Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 7 Δεκεμβρίου, 2018

(Λουκά 1γ', 10-17)

Ἐξήγησις ὑπομνηματικὴ εἰς τὸ κατὰ Λουκάν Εὐαγγέλιον, κεφ.1γ'

«καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ (:καὶ να, ἐκεῖ υπήρχε μία γυναίκα που εἶχε πνεῦμα ασθένειας ἐπὶ δέκα ὀκτὼ χρόνια)» [Λουκ. 13 ,11].

Υπήρχε στη Συναγωγή μία γυναίκα που εξαιτίας της ασθένειάς της ἐπὶ δέκα ὀκτὼ χρόνια ἦταν διαρκῶς **σκυμμένη πρὸς τὸ ἔδαφος**. Καὶ αὐτὸ ὠφελεῖ ὄχι καὶ λίγο ἐκείνους που σκέπτονται σωστά. Γιατί **πρέπει εμεῖς νὰ συλλέγουμε ἀπὸ παντοῦ αὐτὸ που εἶναι χρήσιμο**. Μποροῦμε λοιπὸν καὶ ἀπὸ αὐτὸ νὰ δούμε καὶ ὅτι ὁ Σατανὰς δέχεται πολλὰς φορές τὴν ἐξουσία ἐνάντια σὲ κάποιους, **οἱ ὁποῖοι προφανῶς ἀμαρτάνουν καὶ ἀντὶ τῶν ἀγῶνων τῆς εὐσέβειας προτιμοῦν τὴ ραθυμία**, τοὺς ὁποῖους ὅταν τοὺς κυριεύσει, **τοὺς προκαλεῖ πολλὰς φορές τέτοιες σωματικὰς ἀσθένειες, ἐπειδὴ εἶναι τιμωρὸς καὶ πολὺ σκληρὸς. Καὶ τοῦ ἐπιτρέπει αὐτὸ κατὰ πολὺ μεγάλη οἰκονομία ὁ παντεπόπτης Θεός, με σκοπὸ, καταπονημένοι ἀπὸ τὸ βάρος τῆς δυστυχίας τοὺς, νὰ προτιμήσουν νὰ μεταπηδήσουν πρὸς τὰ καλύτερα**. Καὶ πράγματι ὁ σοφώτατος Παῦλος κάποιον στὴν Κόρινθο, που εἶχε κατηγορηθεῖ γιὰ πορνεία, τὸν παρέδωσε στὸν Σατανὰ πρὸς καταστροφὴ τῆς σάρκας του, ὥστε νὰ σωθεῖ τὸ πνεῦμα του. Καὶ ἡ συγκύπτουσα λοιπὸν γυναίκα λέγεται ὅτι τὸ ἔπαθε αὐτὸ ἀπὸ διαβολικὴ ἀγριότητα. Δηλαδή, ὅπως εἶπα, περιφρονημένη ἀπὸ τὸν Θεὸ ἐξαιτίας τῶν ἀμαρτημάτων τῆς, δηλαδή γενικὰ καὶ ἀποκλειστικὰ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ, **γιατί αἴτιος τῶν ἀσθενειῶν στὰ ἀνθρώπινα σώματα ἐγένε ὁ πανούργος Σατανὰς**, ἀφοῦ καὶ μέσω αὐτοῦ λέμε ὅτι ἐπιτελέστηκε ἡ παράβαση τοῦ Ἀδάμ, με τὴν ὁποία τὰ ἀνθρώπινα σώματα ὠδηγήθηκαν στὴν ἀσθένεια καὶ στὸ θάνατο.

Ὡστόσο, ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι βρίσκονταν σ' αὐτὰ, δὲν μας περιφρόνησε ὁ Θεός, ὄντας ἀπὸ τὴ φύση Του ἀγαθός, καὶ ἐνῶ οἱ ἀσθενεῖς ἦταν τιμωρημένοι με μακρὰ καὶ ἀνυπόφορη ἀσθένεια, τοὺς ἀπάλλαξε ἀπὸ τὰ δεσμά, καθιστώντας κατὰ ἀρίστο τρόπο ἀπαλλακτικὴ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν τὴν παρουσία καὶ ἀνάδειξή Του σ' αὐτὸν τὸν κόσμον· γιατί ἦρθε γιὰ νὰ ἀναμορφώσει τὴ ζωὴ μας ὅπως ἦταν στὴν ἀρχή. Γιατί σύμφωνα με αὐτὸ που ἔχει γραφεῖ: «ὁ Θεός

θάνατον οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ τέρπεται ἐπ' ἀπωλεία ζώντων. ἔκτισε γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα, καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ὀλέθρου οὔτε ἄδου βασιλείου ἐπὶ γῆς (:**ο Θεός δε δημιούργησε τον θάνατο, ούτε ευχαριστεῖται με την ἀπώλεια των ζωντανών**). Γιατί δημιούργησε τα πάντα για να υπάρχουν, και τα δημιουργήματα του κόσμου ἔγιναν για να διατηρούνται σῶα, και δεν υπάρχει σ' αυτά φάρμακο καταστροφῆς)» [Σοφία Σολομώντος 1, 13-14] και «φθόνῳ δέ διαβόλου θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον (:**ἀλλὰ ἀπὸ του φθόνου του διαβόλου μπήκε στον κόσμο ο θάνατος**)» [Σοφία Σολομώντος 2, 24].

Για την ανατροπή του θανάτου και της φθοράς και του φθόνου που εκδηλώθηκε εναντίον μας ἀπὸ τον πονηρό και ἀρχέκακο δράκοντα ἔγινε η ευσάρκωση του Λόγου, δηλαδή η ενανθρώπιση. Κι αὐτὸ ἀποδεικνύεται ολοκάθαρα ἀπὸ τα ἴδια τα πράγματα. Ἐλευθέρωνε λοιπὸν τη θυγατέρα του Ἀβραάμ ἀπὸ την τόσο μακροχρόνια ἀσθένεια, προσφωνώντας και λέγοντας: «γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου (: *Γυναίκα, εἶσαι ἐλεύθερη ἀπὸ την ἀσθενεία σου*)». Η φωνή ἦταν πολὺ θεοπρεπεστάτη, γεμάτη ἀπὸ την ἀνώτατη ἐξουσία! Γιατί με νεύμα βασιλικὸ διώχνει την ἀσθένεια. Ἐθεσε ἐπίσης και τα χέρια Του ἐπάνω σ' αὐτήν. «καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν (: «Και ἀμέσως», λέγει, «σηκώθηκε ὀρθία και δόξαζε τον Θεό»). Μποροῦμε λοιπὸν ἀπὸ αὐτὸ να δούμε, ὅτι **η ἀγία σάρκα φοροῦσε τη δύναμη και ἐνέργεια του Θεοῦ**· γιατί ἦταν δική Του, και ὄχι κανενὸς ἄλλου, που υπήρχε χωριστά και ἰδιαίτερα, ὅπως νομίζουν κάποιοι με τρόπο ἀνοσιότατο.

«ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἔξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου» (: *Ο δε ἀρχισυνάγωγος ἀγανακτώντας, διότι ο Ἰησοῦς ἔκανε τη θεραπεία μέρα Σάββατο, ἔλαβε τον λόγο και εἶπε στον λαό· ἔξι ἡμέρες εἶναι ἐκεῖνες, κατὰ τις ὁποῖες πρέπει να ἐργαζόμαστε· σε αὐτές δε τις ἐργάσιμες ἡμέρες να ἐρχεσθε και να θεραπεύεσθε και ὄχι κατὰ την ἡμέρα του Σαββάτου*)» [Λουκά 13, 14].

Κι ὅμως, πῶς δεν ἔπρεπε ο ἀρχισυνάγωγος μάλλον να θαυμάσει τον Χριστὸ που ἐλευθέρωσε τη θυγατέρα του Ἀβραάμ ἀπὸ τα δεσμά; Την εἶδες να εἶναι ἀπαλλαγμένη ἀπὸ την πάθησή της με τρόπο θαυματουργικό. Δεν εἶδες τον ἰατρό να προσεύχεται, ο ὁποῖος δεν ἔλαβε ως αἴτημα ἀπὸ ἄλλον τη θεραπεία της ἀσθενούς, **ἀλλὰ αὐτὸ που ἔκανε ἦταν ἔργο της δικῆς Του ἐξουσίας**. Ἀφοῦ εἶσαι ἀρχισυνάγωγος, γνωρίζεις ὁποσδήποτε τα γραμμένα ἀπὸ τον Μωυσή. Τον εἶδες αὐτὸν να προσεύχεται σε πολλές περιπτώσεις και να μην ἔχει κάνει τίποτε ἀπολύτως με τη δική του δύναμη. Και πράγματι ὅταν η Μαριάμ προσβλήθηκε ἀπὸ λέπρα ἀπλῶς και μόνο ἐπειδὴ εἶπε κάτι ἐναντίον αὐτοῦ ως κατηγορία (και αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια· γιατί λέγει, εἶχε νυμφευτεῖ γυναίκα Αιθιοπίσσα), δεν παρουσιάσθηκε ἀνώτερος ἀπὸ το κακό, ἀλλὰ

ικετεύει γονατιστός τον Θεό, λέγοντας: «*Θεέ μου, σε παρακαλώ, θεράπευσέ την*». Και όμως χωρίς να ικετεύει συγχωρήθηκε η ποιμή της αμαρτίας της. Αλλά και καθέννας από τους άγιους προφήτες, ενώ κάπου έκανε κάτι γενικά, εμφανίζεται να το έκανε αυτό με τη δύναμη του Θεού. Εδώ όμως σε παρακαλώ πρόσεχε, **ότι Σωτήρας των όλων Χριστός δεν αναπέμπει προσευχή, αλλά αναθέτει στη δική του Δύναμη την επιτέλεση του θαύματος, θεραπεύοντας με τη φωνή Του και με το άγγιγμα του χεριού Του**. Γιατί, όντας Κύριος και Θεός, παρουσίαζε την σάρκα Του ισοδύναμη προς τον εαυτό Του, στο να μπορεί, εννοώ, να απαλλάσσει από τα νοσήματα. Έπρεπε λοιπόν από αυτό να αντιληφθεί τη δύναμη του σχετικού με Αυτόν μυστηρίου.

Εάν λοιπόν ήταν κάποιος αρχισυνάγωγος εύστροφος, **θα μπορούσε να καταλάβει ποιος και πόσο μεγάλος είναι ο Σωτήρας από την τόσο παράδοξη θεοσημία** και να μη λέγει αυτά στα πλήθη, ούτε να κατηγορεί τους θεραπευμένους ότι καταλύουν τον νόμο, ως προς την παράδοση της αργίας του Σαββάτου. Εργασία δηλαδή γενικά αποτελεί η θεραπεία· και **αδικείται ο νόμος επειδή ο Θεός δείχνει το έλεός Του κατά την ημέρα του Σαββάτου**; Σε ποιον έχει προστάξει να είναι σε αργία το Σάββατο; Στον εαυτό του μάλλον ή σε εσένα; Εάν βέβαια στον εαυτό Του, **τότε να μην πέφτουν βροχές , να σταματήσουν οι πηγές των υδάτων και οι διαρκείς ροές των ποταμών και οι ανάγκες των ανέμων**. Εάν όμως εσένα έχει προστάξει να είσαι σε αργία **να μην κατηγορείς τον Θεό για το ότι και το Σάββατο παρέχει με εξουσία σε κάποιους το έλεός Του** . Και γιατί γενικά διέταξε να αργείς το Σάββατο; **Για να αναπαύεται, λέγει, ο υπηρέτης σου και το βόδι σου και το υποζύγιό σου και κάθε κτήνος σου** . Όταν λοιπόν αναπαύσεις κάποιους, απαλλάσσοντάς τους από τις ασθένειες, και έπειτα το εμποδίζεις αυτό, κατήργησες ολοκάθαρα τον νόμο του Σαββάτου, μην αφήνοντας να αναπαυθούν αυτούς που βρίσκονται σε πόνους και αρρώστιες, αυτούς δηλαδή τους οποίους έδεσε ο Σατανάς.

Αλλά ο αρχισυνάγωγος της αχάριστης Συναγωγής, όταν είδε τη γυναίκα που είχε παράλυτα τα μέλη της και δεν μπορούσε να σταθεί όρθια, αλλά ήταν σκυμμένη προς τη γη και την κοιλιά της, να ελεείται από τον Χριστό και να ανορθώνεται τελείως μόνο με το άγγιγμα του χεριού Του και να βαδίζει όρθια όπως οι συνηθίζουν οι άνθρωποι, και να δοξάζει γι' αυτό τον Θεό, δυσανασχέτησε για τη θεραπεία της και καταφλεγόμενος για τη δόξα του Κυρίου, **κυριεύεται από τον φθόνο** και κατηγορεί το θαύμα και αφού άφησε τον Κύριο ο οποίος τον ήλεγξε για την υποκρισία του, επιπλήττει το πλήθος, ώστε να φανεί ότι αγανακτεί επειδή ήταν ημέρα Σαββάτου, για να πείσει εκείνους που είναι διασκορπισμένοι τις άλλες ημέρες και απέχουν από τις εργασίες, να μην βλέπουν και να μη θαυμάζουν ούτε το Σάββατο τα μεγαλειώδη θαύματα του Κυρίου, μήπως και πιστέψουν κάποτε. Αλλά πες μας, δούλε του φθόνου, ποιο έργο σου απαγόρευσε ο νόμος, ο οποίος σου λέγει, «*Να απέχεις από κάθε έργο χειρωνακτικό την ημέρα του Σαββάτου*»; Άραγε από το έργο

μέσω του στόματος και του λόγου; Πάψε λοιπόν να τρως και να πίνεις και να μιλάς και να ψάλλεις το Σάββατο. Και εάν δεν τα κάνεις αυτά, ούτε διαβάζεις τον νόμο, τότε σε τι σου χρειάζεται το Σάββατο;

Αλλά ο μωσαϊκός νόμος απαγορεύει την εργασία που γίνεται με τα χέρια. Και ποιο έργο χεριών είναι το να ανορθώσει θεραπεύοντας μια γυναίκα με τη φωνή Του και μόνο; Εάν όμως επειδή η γυναίκα θεραπεύθηκε πραγματικά, αυτό το ονομάζεις έργο, τότε έργο κάνεις και συ, κατηγορώντας τη θεραπεία. Αλλά της λέγει· «Απαλλάσσεσαι από την ασθένεια», και θεραπεύθηκε. Τι λοιπόν; Και συ δεν λύσεις το Σάββατο την ζώνη σου, δεν λύσεις το υπόδημα των ποδιών σου, δεν στρώνεις το στρώμα σου, δεν ξεπλένεις το χέρι σου που είναι λερωμένο από τα φαγητά; Πώς λοιπόν αγανακτείς για μία μόνο λέξη, το «Απολύεσαι»; Και ποια εργασία έκανε η γυναίκα μετά τον λόγο; Άραγε έκανε έργο χαλκευτικής ή ξυλουργικής ή οικοδομικής; Άραγε την ημέρα αυτή έκανε έργο υφαντικής ή υφαντουργίας; Αλλά όμως ανορθώθηκε, λέγει· γιατί γενικά η θεραπεία είναι έργο. Αλλ' όμως δεν αγανακτείς πραγματικά για το Σάββατο, αλλά βλέποντας τον Χριστό να τιμάται και να προσκυνείται ως Θεός, οργίζεσαι και πνίγεσαι από τον θυμό και λιώνεις από τον φθόνο· και άλλα βέβαια έχεις μέσα στην καρδιά σου, σε άλλον όμως επιτίθεσαι και προβάλλεις προφάσεις. Γι' αυτό και ελέγγεσαι από τον Κύριο, **ο οποίος γνωρίζει τους άδικους διαλογισμούς σου**, και δέχεσαι τον χαρακτηρισμό που σου ταιριάζει, ακούοντας να σου λέγει ότι είσαι υποκριτής και αλαζόνας και ύπουλος.

«ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὕσαν, ἦν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτῶ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;» (: Αποκρίθηκε τότε εις αυτούς ο Κύριος και εἶπε· υποκριτή, καθένας από σας κατά την ημέρα του Σαββάτου δεν λύει το βόδι του ή τον όνο από την φάτνη του και πηγαίνει να το ποτίσει; Αυτό δεν το θεωρείτε παράβαση της αργίας του Σαββάτου, και πολύ ορθώς. Αυτή δε, που είναι θυγατέρα και απόγονος του Αβραάμ, την οποία ο σατανάς έδεσε δέκα οκτώ ολόκληρα χρόνια, δεν έπρεπε να λυθεί από τον βαρύ και καταθλιπτικό αυτόν δεσμό κατά την ημέρα του Σαββάτου;») [Λουκ. 13, 15].

Συ λοιπόν, λέγει, απορείς γι' αυτόν που θεράπευσε τη θυγατέρα του Αβραάμ, αλλά ξεκουράζεις το βόδι και τον όνο, απαλλάσσοντάς τα από τον κόπο και οδηγώντας τα στο νερό, βλέποντας όμως να σώζεται με τρόπο θαυματουργικό ένας άνθρωπος άρρωστος και να τον ευσπλαγχνίζεται ο Θεός, κατηγορείς και τους δύο ότι παρανόμησαν, τον ένα επειδή θεράπευσε, και τον άλλο επειδή απαλλάχθηκε από την ασθένειά του; Πρόσεχε, σε παρακαλώ, τον αρχισυνάγωγο, πόσο πιο άτιμος από το κτήνος είναι ο άνθρωπος, τη στιγμή που φροντίζει βέβαια το βόδι και τον όνο το Σάββατο, ενώ για την συγκύπτουσα γυναίκα, φθονώντας τον Χριστό, δεν ήθελε να απαλλαγεί από την ασθένειά της, ούτε να λάβει την κανονική ίσια μορφή το σώμα

της. **Αλλά ο φθονερός άρχοντας της Συναγωγής ήθελε η γυναίκα που ανορθώθηκε να είναι σκυμμένη όπως τα τετράποδα, παρά να πάρει το γνωστό στους ανθρώπους σχήμα, αρκεί μόνο να μη δοξάζεται ο Χριστός, ούτε να κηρύσσεται από τα ίδια τα πράγματα ότι είναι Θεός.** Επιτιμάται λοιπόν ο αρχισυνάγωγος επειδή είναι υποκριτής, εφόσον τα άλογα ζώα τα οδηγεί το Σάββατο στο νερό, ενώ τη γυναίκα, που είναι όχι μάλλον εξαιτίας του γένους της, **όσο εξαιτίας της πίστεώς της,** θυγατέρα του Αβραάμ, δεν την θεωρεί άξια να ελευθερωθεί από τα δεσμά της ασθένειάς της, αλλά χαρακτηρίζει την απαλλαγή της από την αρρώστια παράβαση της αργίας του Σαββάτου.

«καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ’ αὐτοῦ (:Και ενώ ο Κύριος ἔλεγε αυτά, καταντροπιάζονταν ὅλοι οι εχθροί του· αντιθέτως δε ὅλος ο λαός χαιρόταν για ὅλα τα θαυμαστά ἔργα που γίνονταν απ' Αὐτόν (διότι εἶχε ἀκόμη ο λαός ἀδόλη την καρδιά και ανεπηρέαστη ἀπὸ τις συκοφαντίες των Φαρισαίων))» [Λουκ. 13, 17].

Καταντροπιάζονταν βέβαια εκείνοι που εκστόμιζαν διεστραμμένες κρίσεις, εκείνοι που σκόνταφταν στον ακρογωνιαίο λίθο, και συντρίβονταν γι' αυτό, εκείνοι που ήταν αντίθετοι με τον ιατρό, εκείνοι που αντιδρούσαν στον σοφό κεραμοποιό που ἔκανε την επανόρθωση των παραμορφωμένων σκευών και δεν τους υπολείπονταν καμιά απάντηση, αλλά ήταν οι ίδιοι αναντίρρητος ἔλεγχος του εαυτού τους, **γιατί αποστομώνονταν και απορούσαν τι άραγε να πουν.** Ἐτσι ἔραψε το θρασύ στόμα τους ο Κύριος! Ενώ τα πλήθη, που ωφελούνταν ἀπὸ τα θαύματα, χαίρονταν. Γιατί **τα γεμάτα δόξα και λαμπρότητα ἔργα σταματοῦσαν κάθε συζήτηση και ἀμφιβολία εκείνων που δεν τα ἐπιζητοῦν με τρόπο κακοήθη.**

ΠΗΓΕΣ:

- Αγίου Κυρίλλου, αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας, **Εξήγησις υπομνηματική εις το κατά Λουκάν ευαγγέλιον**, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ερευνητικό ἔργο «Οι δρόμοι της πίστεως: Ψηφιακή Πατρολογία»[σελίδες 57 και 58 του PDF].

(https://greekdownloads3.files.wordpress.com/2014/09/commentarii-in-lucam_.pdf)

- Αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας **Άπαντα τα ἔργα**, Πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος Παλαμάς», εκδ. οίκος «Το Βυζάντιον», Θεσσαλονίκη 2005,

- «Υπόμνημα εις το κατά Λουκάν Α΄», τόμος 26, κεφάλαιο 13^ο, σελ. 27-37.
- Παν. Τρεμπέλα, *Η Καινή Διαθήκη μετά συντόμου ερμηνείας*, εκδ. Ο Σωτήρ, Αθήνα 1997
 - http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/index.html
 - http://users.sch.gr/aiasgr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm
 - http://users.sch.gr/aiasgr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm

(Επιμέλεια: Ελένη Λιναρδάκη)